

Тяжнота на Марса	$e = 2,45$
„ „ Юпитера	„ = 0,5
„ „ Сатурна	„ = 1,09
„ „ Урана	„ = 1,05
„ „ Нептуна	„ = 1,1
„ „ Луната	„ = 0,16

159. ВЪЗМЪЩЕНИЯ НА ПЛАНЕТНИТЪ МЪРДАНИЯ.

Ако планетитъ бяхъ подвържжты само на слънчовото притѣглювание, тогава въ мърданието си тѣ щяхъ строго да ся подчинявжтъ на Кеплеровитъ законы; нъ планетитъ сжщо така притѣглювжтъ еднж другж и отъ това, мърданието имъ ся усложнява; тѣ вече не описвжтъ правилны еллипсисы и сж подвържжты на тжй нарѣченитъ *възмъщения* или *пертурбации*. Тѣзы възмъщения ся особенно забелѣзвжтъ въ мърданнето на кометитъ, пжтищата на които по някога съвършенно ся измѣнявжтъ, ако кометата прѣминува близо при голямжтж планетж. Сжщо така ся измѣнявжтъ и мърданията на спжтницитъ по причинж, че тѣзы дирнитъ ся притѣглювжтъ не само отъ планетжтж, нъ и отъ слънцето.

160. ОТКРЫВАНИЕ НА ПЛАНЕТЖТЖ НЕПТУНЪ. Французскый ученъ Буваръ, като сравнявжлъ таблицитъ за мърданнето на Урана, кои быле съставены отъ Лапласа, въ кои ся опрѣделяло положението на таж планетж, за различно време, намѣриль, че тѣ не сж съгласны съ наблюденията; възмъщенията, на които ся подвъргавали мърданията на Урана, никъкъ не можали да ся обяснжтъ съ дѣйствието на Юпитера, Сатурна и другитъ извѣстны планеты, какъто мыслялъ Лапласъ; отъ това Буваръ нападнжлъ на мыслжтъ, че тѣзы възмъщения треба да ся препишжтъ на влиянието на новж, незнайнж йоще, планетж, коя ся намира задъ Урана. и на която диаметрътъ на орбитжтж, на основа на законътъ Бодѣ, треба да бжде два пжти по голямъ отъ диаметрътъ на Урановжтж орбитж. Подиръ Бувара, съ сжщитъ предметъ ся заель Леверрье, и като ся увѣриль, че новата планета треба дѣйствително да сжществувж, той, изъ наблюденията надъ възмъщенията опрѣдѣлиль разстоянието ѳ, массата и даже мястото, дѣто тя треба да ся вижда врѣхъ небето въ едно дадено време. Когато ся обнародвали тья издирвания, то на 11 Септем. 1846 год. берлинскый астро-